

سی مرغ و سیمرغ (درس چهاردهم)

قلمرو زبانی

۱.

۰/۵	۹	در متن زیر، یک نقش تبعی «معطوف» و یک «بدل» بیابید. «ما پرندگان را نیز پیشوا و شهریاری است. نامش سیمرغ است و در پس کوه قاف، بلندترین کوه روی زمین، بر درختی بلند، آشیان دارد.»
-----	---	--

(نهایی - فرداد ۹۸)

۲.

۰/۲۵	۱۴	در عبارت زیر، یک حرف پیوند هم‌پایه‌ساز بیابید. «برخی در همان نخستین منزل از پا درآمدند. بسیاری در دومین منزل به زاری زار جان سپردند اما آنان که همت بارشان بود، پیش‌تر می‌رفتند.»
------	----	--

(نهایی - فرداد ۹۸)

۳.

۰/۵	۳	با توجه به معنی، واژه درست را انتخاب کنید. الف) برای انتخاب راهبر و پیشوا قرعه زدند، را قرعه به نام هدهد افتاد. (غذا - قضا) ب) داشتم می‌گفتم آن شب نیز / سرمای دی بیدادها می‌کرد (سورت - صورت)
-----	---	--

(نهایی - دی ۹۸)

۴.

۰/۵	۱۲	در هریک از موارد زیر، نقش دستوری واژه مشخص شده را بنویسید. الف) هرگز دلم برای کم و بیش غم نداشت ب) پرندگان، جملگی مشتاق دیدار سیمرغ شدند.
-----	----	---

(نهایی - فرداد ۹۹)

۵.

۱۰	در عبارت « ما، پرندگان را نیز پیشوا و شهریاری است. نامش سیمرغ است و در پس کوه قاف، بر درختی بلند آشیان دارد.»، الف) کدام واژه در نقش تبعی «بدل» به کار رفته است؟ ب) کدام واژه نقش معطوف دارد؟	۰/۵
----	---	-----

(نهایی- دی ۱۴۰۰)

۶.

۱۲	با توجه به بیت‌های زیر، درستی یا نادرستی گزاره‌های داده شده را تعیین کنید. صد هزاران سایه جاوید، تو گم شده بینی ز یک خورشید، تو چون نگه کردند آن سی مرغ زود بی شک این سی مرغ آن سیمرغ بود خوبش را دیدند سیمرغ تمام بود خود سیمرغ، سی مرغ تمام الف) واژه «تو» نقش تبعی تکرار و واژه «خود» نقش تبعی بدل دارد. ب) بیت دوم، یک جمله غیر ساده است و مصراع اول، جمله وابسته آن است. ج) نقش دستوری واژه «تمام» در هر دو مصراع بیت سوم، «قید» است. د) مفهوم «ان» در واژه «صد هزاران» همانند واژه «ان» در واژه «بهاران» است.	۱
	درست نادرست	نادرست
	درست نادرست	نادرست
	درست نادرست	نادرست
	درست نادرست	نادرست

(نهایی- فرورد ۱۴۰۱)

۷.

۱	جمله «خالی شدن قلب سالک از آنچه جز خداست» در توضیح کدام اصطلاح عرفانی آمده است؟ الف) استغنا ب) اشتیاق پ) تجرید ت) تفرید	۰/۲۵
---	--	------

(نهایی- شهریور ۱۴۰۱)

۸.

۹	نوع «نقش‌های تبعی» مشخص شده را در متن «ما پرندگان را نیز پیشوا و شهریاری است. نامش سیمرغ است و در پس کوه قاف، بلندترین کوه روی زمین، بر درختی بلند آشیان دارد.» بنویسید.	۰/۵
---	--	-----

(نهایی- شهریور ۱۴۰۱)

قلمرو ادبی

۹.

۰/۵	۱۳ با توجه به عبارت زیر و منطق الطیر، «بلبل» نماد چه کسانی است؟ «هدهد به بلبل پاسخ گفت: «مهرورزی تو برگل کار راستان و پاکان است اما زیبایی محبوب تو چند روزی بیش نیست.»
-----	--

(نهایی - شهریور ۹۸)

۱۰.

۰/۵	۱۸ درباره «تلمیح» به کاررفته در بیت زیر، یک سطر توضیح دهید. «طاووس باغ قدسم، نی بوم این خرابه آن جاست جلوه گاهم، این جا چه کار دارم؟»
-----	---

(نهایی - فرورداد ۹۹)

۱۱.

۰/۵	۱۴ مفهوم نمادین هر یک از واژه های مشخص شده را بنویسید. الف) بلبل گفت: من گرفتار عشق گلم. ب) بشنو این نی چون شکایت می کند
-----	--

(نهایی - دی ۱۴۰۰)

۱۲.

۰/۵	۲۰ درباره تلمیح به کار رفته در بیت زیر، توضیح دهید. «ز نیرنگ هوا و از فریب آذ خاقانی دلت خلد است خالی ساز از طاووس و شیطانش»
-----	--

(نهایی - دی ۱۴۰۱)

قلمرو فکری

۱۳.

۰/۷۵	هریک از بیت های ردیف اول با کدام یک از وادی های عرفانی ذکر شده در ردیف دوم مطابقت دارد؟			۳۷
	ردیف دوم	ردیف اول		
	وادی عرفانی	بیت		
	توحید	الف	هریکی بینا شود بر قدر خویش / باز یابد در حقیقت صدر خویش	
	استغنا	ب	روی ها چون زین بیابان درکنند / جمله سر از یک گریبان برکنند	
	معرفت	ج	هشت جنت نیز اینجا مرده ای است / هفت دوزخ همچو یخ افسرده ای است	

(نهایی - فراداد ۹۸)

۱۴.

۰/۵	بیت «هشت جنت نیز اینجا مرده ای است / هفت دوزخ همچو یخ افسرده ای است»، بیانگر کدام وادی عرفانی است؟			۲۱
	الف) فنا	ب) توحید	ج) حیرت	د) استغنا

(نهایی - شهریور ۹۸)

۱۵.

۰/۵	هریک از ابیات زیر، یادآور کدام یک از هفت وادی در سروده عطار است؟ (نام وادی را بنویسید).			۲۳
	الف) وصلت آن کس یافت کز خود شد فنا	ب) روی ها چون زین بیابان درکنند	هر که فانی شد ز خود، مردانه ای است	جمله سر از یک گریبان برکنند

(نهایی - دی ۹۸)

۱۶.

۰/۵	هر یک از ابیات زیر، کدام وادی از هفت وادی «منطق الطیر» را به یاد می آورد؟			۲۵
	الف) مرد حیران چون رسد این جایگاه	ب) هشت جنت نیز اینجا مرده ای	در تحیر مانده و گم کرده راه	هفت دوزخ همچو یخ افسرده ای

(نهایی - شهریور ۹۹)

۱۷.

۰/۵	۲۹ باتوجه به هفت وادی عرفانی منطق الطیر، هریک از بیت های ردیف نخست، با کدام بیت در ردیف دوم، یادآور وادی مشترکی است؟ (در ردیف دوم، یک بیت اضافی است)		
	ردیف	نخست	ردیف
	دوم	الف	۱
	هریکی بینا شود بر قدر خویش بازیابد در حقیقت صدر خویش	ب	روى ها چون زین بیابان درکنند جمله سر از یک بیابان برکنند
چشم بگشا به گلستان و ببین جلوه آب صاف در گل و خار	ج	۲	
مال اینجا بایدت انداختن ملک اینجا بایدت درباختن		دل چه بندی در این سرای مجاز همت پست کی رسد به فراز	

(نهایی- فرداد ۱۴۰۰)

۱۸.

۰/۲۵	۳۳ مقصود از «سرای پاک و پلید» در بیت زیر چیست؟ «در این مقام، طرب بی تعب نخواهد دید که جای نیک و بد است این سرای پاک و پلید»
------	---

(نهایی- شهریور ۱۴۰۰ و دی ۱۴۰۱)

۱۹.

۰/۵	۲۷ هریک از بیت های زیر، با کدام یک از وادی های عرفانی داخل کمانک، تناسب دارد؟ الف) هشت جنت نیز اینجا مرده ای است هفت دوزخ همچو یخ افسرده ای است (استغنا / طلب) ب) صد هزاران سایه جاوید، تو گم شده بینی زیک خورشید، تو (توحید / فنا)
-----	---

(نهایی- دی ۱۴۰۰)

۲۰.

۰/۲۵	۲۷ بیت «مال این جا بایدت انداختن / ملک این جا بایدت درباختن»، یادآور وادی از هفت وادی منطق الطیر عطار است.
------	--

(نهایی- فرداد ۱۴۰۱)

۰/۲۵	بیت زیر نمایانگر کدام یک از وادی های هفت گانه عرفان است؟ «صد هزاران سایه جاوید تو گم شده بینی ز یک خورشید تو»	۳۲
------	---	----

(نهایی - شهریور ۱۴۰۱)

۰/۲۵	کدام یک از بیت های زیر، بیانگر وادی «استغنا» است؟ الف) مال اینجا بایدت انداختن ب) هشت جنت نیز اینجا مرده ای است ملک اینجا بایدت درباختن هفت دوزخ همچو یخ افسرده ای است	۲۷
------	--	----

(نهایی - دی ۱۴۰۱)

پاسخنامه

- ۱) معطوف: شهریاری / بدل: بلندترین کوه روی زمین
- ۲) «اما» پیوند هم پایه از است.
- ۳) الف) قضا
ب) سورت
- ۴) غم: مفعول
ب) جملگی: بدل
- ۵) الف) بدل: پرندگان
ب) معطوف: شهریری
- ۶) الف) درست
ب) درست
ج) نادرست
د) نادرست
- ۷) پ) تجرید
- ۸) شهریاری: معطوف
بلندترین کوه روی زمین: بدل
- ۹) عاشقان مجازی
- ۱۰) اشاره به این باور که طاووس پرنده ای بهشتی بوده است، اما به خاطر همدستی با ابلیس از بهشت رانده شده است.
- ۱۱) الف) عاشقان مجازی (انسان هایی که عاشق ظاهرند و عشقشان حقیقی است).
ب) انسان کامل، عارف کامل، مولانا
- ۱۲) بنا بر آیات، طاووس از مرغان بهشتی بود و در فریفتن آدم و حوا، با شیطان همکاری کرد.
- ۱۳) الف) معرفت
ب) توحید
ج) استغنا
- ۱۴) د) استغنا
- ۱۵) الف) فنا (وادی هفتم)
ب) توحید (وادی پنجم)
- ۱۶) الف) وادی حیرت
ب) وادی استغنا
- ۱۷) ۱- ب
۲- ج
- ۱۸) دنیا
- ۱۹) الف) استغنا
ب) فنا
- ۲۰) طلب
- ۲۱) فنا
- ۲۲) بیت ب: هشت جنت نیز این جا مرده ای است / هفت دوزخ همچو یخ افسرده ای است